

DAN SEVDAHA - SJEVERNA AMERIKA

◌irom Sjeverne Amerike obilježen je Dan sevdaha u organizaciji "Sevdah North America";

◌njaeka dijaspora donosi kolaž tekstova i fotografija iz gradova u kojima se sevdismo, družilo i podsjealo na Domovinu

IZVJEŠTAJI IZ: SEATTLE, DETROIT, ST. LOUIS, ATLANTA. NEW YORK, BOSTON, JACKSONVILLE, CHARLOTTE...

Nezaboravna veer uz muziku i pjesmu

DAN SEVDAHA U SEATTLE

Bilo je divno dvadeset i etvrte novembarske noei biti dio ambijenta, koji je u prelijepoj dvorani Town Hall Seattle, upriila organizacija Sevdah North America. U posebno dekorisanoj dvorani za ovu veer osjeao se duh nae Bosne i Hercegovine.

Uz zvuke Elvirove harmonike sve je izgledalo nekako posebno, nekako nae... Nastavio je Nihad, lijep stasit Srebrenianin uz svoj saz sa pjesmom «Dunjaluk sam butun ophodio»... Mnogi od prisutnih se prvi put susreæu sa ovim instrumentom po kojem Nihadovi prsti prebiru sa takvom lakoæom i toplim glasom daju zvuke koji otvaraju duæu, otvaraju srce prisutnih, koji sa aplauzom u viæ navrata pozdravljaju Nihada... Nastavlja Ekrem Piliæ «Tebi majko misli lete», oduævljavajuæi prisutne sa koliko zanosa, topline i ljubavi pjeva. Pjesma dira i ona tvrða srca, budi ono najljepæe u nama, ponese da se pusti glas, da zapjeva, da ti misli odvue daleko, a oei nekako postaju mutne... Veeras kao da želi da kroz pjesmu iskaže svu ljepotu i toplinu nae Bosne i Hercegovine... Nastavlja sa pjesmom «U lijepom starom gradu Viægradu», «Eudna jada od Mostara grada», «Oj Safete Sajo Sarajlijo». Meri i Ekrem kao da se utrkuju ko æe bolje otpjevati.

Publika ne ætedi dlanove, a puno je njih koji puætajaju glas i èine ovu noe joæ ljepom. Meri nastavlja sa «Karanfile, cvijeæe moje», a folklorna grupa Sevdah svojim pokretima, ljepotom mladosti doæarava svu ljepotu ove pjesme. Lijep prizor.

Denis Baæ i djevojke su dio ove lijepe noei. Tu su i oni najmlaði koji svojim joæ nesigurnim koracima najavljuju da dolaze. Kao i uvijek uz ponosna i važna lica roditelja i svi prisutni daju podræku toplim aplauzom kako to veæ samo djeca znaju izmamiti. «Sunce žeže zapara je ljuta», ponovo je tu Ekrem. Po prvi put u svojoj dugogodišnjoj karijeri pjeva uz saz. Sazlija je Peter Lipman, Amerikanac. Ekrem i Peter kao da su nastupali bezbroj puta do sada. Znala je publika nagraditi ovaj lijep ugođaj. Peter nastavlja, ali sada je tu Meri i kreæe pjesma «Kraj tanahna æadrvana». Peter i Meri sa puno žara nam pokazuju svu ljepotu ove sevdalinke. Sala za trenutak tiha, a onda se oglasi publika koja kao da želi da podsjeti da je tu, da je dio ovog neobiænog događanja.

John Morovic, Steve Ramsey i Dragi Spasovski dio su ove veeri Sevdaha sa pjesmom «Oj djevojko džidžo moja», a publika pomaže i glasom i dlanovima, ne ætedæi iskazati svoje poætovanje i zahvalnost da je ova trojka nae mjesta za ljepotu sevdalinke. Pjesmama «U Trebinju gradu», «Sejdefu majka buææ», «Sve behara i sve cvjeta», smjenjuju se John i Dragi, kao da se nadmeæu ko može bolje, a tu im pripomaže Stiv koji upotpunjuje zvuke Johnove harmonike i glasova pjevaæa.

A onda pauza. Vrijeme da se obiðu postavke u holu. Da se sretnu prijatelji, upoznaju novi. Tu je Steve Horn koji je izložio svoju knjigu «Picture without borders» i slike iz Bosne i Hercegovine. On priæa o ljudima i događanjima kroz vrijeme. Tu je i Julia Hurd koja kroz svoju postavku slika govori sa puno ljubavi i znanja o fotografiji, o svojim utiscima iz Bosne i Hercegovine i na taj naen promovie kulturne ljepote i bogatstvo nae Bosne i Hercegovine. Tu je lijepa i originalna postavka KUD Sevdah, zatim Taib æeta koji nudi slike sa motivima Bosne i Hercegovine. Meðu izloženim ruenim radovima dominira prelijepi stolnjak, rad Aide Hasanbegoviæ, a tu je i postavka koja kroz sliku priæa o ljepoti Sarajeva i Mostara, pokazuje ljepotu Arslanagiæevog mosta ili prelijepu na Drini æupriju, Poitelj i puno joæ toga... A tu su i lica poznatih velikana sevdaha Zaima, Nade, Himze, Safeta i joæ mnogih koji su ueinili ili èine da sevdalinka teæe kroz vrijeme i da uvijek nalazi na poklonike koji razaznaju ljepotu. Tu su Zlatne strune, momci koji su atmosferu sa pozornice evo prenijeli u hol i ne daju predah.

Muzika se nastavlja i ljudi su oduševljeni. Nihad je ponovo sa svojom virtuosnošću muziciranja na sazvu otpjevao pjesmu «Moj dilbere». Potom je grupa Behar nadahnuto odigrala kolo Sarajevska igra i izmamila veliki aplauz. Zlatne strune su na zvaničnoj sceni i kreću sa pjesmom «Žute dunje». U večeri Sevdaha aplauz se nije ni stišao, a tu je pjesma «Lijepi li su mostarski dužani», «Kafu mi draga ispeci». Publika ih nagrađuje sa dugim aplauzom. Tu je i Fehim Salaka, koji je iz daleke Foče većeras ovdje u Sijetlu punim srcem zapjevao «Đela Fato, đela zlato», a potom «Šehar grade», «Banja Luko mila»... Kada je Fehim otpjevao «Bosno moja» već je nastupio u druženju do kraja. Bilo je zaista lijepo i bitno to noć Sevdaha koje će se mnogi sjećati dugo. Jasminka Kujundžić sevdaha obilježila najbrojnija bosnjačka zajednica u Sjevernoj Americi

ST. LOUIS SEVDISAO

U St. Louisu, najvećoj bosnjačkoj zajednici u Sjevernoj Americi, obilježen je Dan sevdaha u organizaciji neprofitne organizacije Sevdah North America, koja ima za cilj promociju i očuvanje sevdalinke kao nacionalnoga blaga.

Domaćin večeri bio je Almir Nesimović, vlasnik Bosna Gold Restorana. U uvodnoj besjedi, moderator programa Murat Muratović, upoznao je prisutne o «Sevdah North America», aktivnostima i budućim planovima, istakavši značaj sevdalinke za očuvanje nacionalne i kulturne samobitnosti.

Pjesma je krenula i pokrenula adrenalin kod prisutnih kada je mikrofon uzeo Mirsad Salkić i sa pjesmama «Mejra» i «Djevojka sokolu zulum učinila» otvorio večer sevdaha u St. Louisu.

Nastup Mehe Kadić izazvao je oduševljenje prije svega što je vrhunski otpjevao «U lijepom gradu Višegradu» i «Eudna jada od Mostara grada», pokazavši izuzetan talent, ali i velike glasovne mogućnosti. Zatim su nastupili Salih Miljković, pa Sabina Fehratović koja je pjevajući «Omer beže» pobrala aplauze.

Mira Gril je prefinjenim glasom otpjevala «Sejdefu majka budila» i «Zelen lišće», a večer su priveli kraju Alija Eustović, Safet Omerović i Ado Euašević, od kojih je pjesama odjekivao restoran: «Tebi majko misli lete», «Mujo kuje», «Mehmeda majka budila», «Neko tiho ulicom pjevu» i...

Zaista bila je to nezaboravna večer, večer kad je St. Louis odisao sevdahom i sevdalinkom, večer kad su i mlađi i stariji pjevali zajedno, radosni što se probudila nada da ovaj vid tradicije ima svjetliju budućnost. Sevdah je zauvijek.

M.M.

Charlotte upriličilo obilježavanje Dana državnosti BiH i Dana sevdaha

NEKA NAM ŽIVE BOSNA I SEVDAH

Charlotte je organizovala skup u povodu Dana državnosti i Dana sevdaha u subotu 24. novembra, pred oko 250 prisutnih. Vjerovatno bi posjeta bila i brojnija, ali je prostor u kojem je održan Dan sevdaha bio skućen, ali to nije umanjilo značaj ove velike manifestacije.

Sam program bio je kolaž informacija, muzike, plesa i igre, inspiracije i ponosa. Bila je ovo i šansa da po prvi put nastupi novoformirana folklorna grupa Behar. Nekoliko lokalnih muzičara i pojedinaca je također nastupilo (Muho Bahić, Nedim Lihić, Emir Lihić, Mufid Durmić, Refik Ademović i Aida Smailagić). Rok grupa Overtime se ponovo ujedinila na ovom skupu. Nekoliko osoba je recitalo svoje omiljene poeme o Bosni. Najviše se govorilo o Danu državnosti i Danu sevdaha.

Također informacije o radu ostalih organizacija na području Sjeverne Amerike kao što su Kongres Bošnjaka i Američko-Bošnjačko Savjetodavno vijeće za BiH, bile su dostupne znatijeljnima. U toku programa, putem telefona prisutnima se obratila i Mary Sherhart, predsjednica Sevdah North America, što je izazvalo oduševljenje kod prisutnih, koji su izrazili veliku podršku ideji Sevdah North America kao i samoj Mary Sherhart.

M. H.

Bosna pjevala na Floridi

SEVDISANJE U JACKSONVILLU

U kafeu Pabilon, popularnijem kao "Kod daidže", Sevdah North America je u subotu 24. novembra organizirao Dan sevdaha, manifestaciju koja će se i u budućim godinama organizovati u praznične dane Thanksgiving, a najveći teret organizacije ovaj put su ponijeli Elmir Slavija i muzičar Drago Ceci, te muzička ekipa "Merak". Već sevdaha u Jacksonville je prema ocjenama prisutnih proteklo veoma zabavno i ostalo dugo u sjećanju.

Nastup pjevača amatera ostavio je utisak da sevdalinka živi i da je vječna. Organizovanje večeri sevdaha produžava tradiciju i na mlade prenosi ljubav i osjećaj ljepote sevdalinke i življenja u sevdahu, jer sevdalinka kao bogatstvo bosanske tradicije ne smije pasti u zaborav. I u Jacksonvillu na Floridi, zaljubljenici u sevdah pokazali su svoje znanje i talent. Svoju ljubav prema sevdahu su prezentirali: Mirsad Dizdarević, Suad Dedić, Dževad Elkez, Salih Šehić-Balka, Memnun Pašić, Muhamed Mešanović, Fuad Dedić, Safija Haskić-Barbika, Lidija Šabić, Mirsad Pilaković, te poznati Naco. Muzičku pratnju su činili pjevač-harmonika Drago Ćeki, klavijaturista Nedžad Elkez i Dževad Elkez. Program je vodio Amir Ahmetpahić Ćupo. Prema mišljenju prisutnih, najveći talent pokazao je Mirsad Dizdarević, mada svim učesnicima treba uputiti srdačne čestitke za dobru zabavu i veliko poznavanje i interpretaciju sevdalinke, uz nadu da će ovakvih večeri biti sve više u cijeloj Americi.

Vrijedno je spomenuti sponzore ovako važne manifestacije: Avdu Tahirovića, Izeta Hebiba Dajdžu - vlasnika kafea, travel agenciju Emina Travel i svakako Tahitian Noni tim iz Jacksonville.

E.S.

U restoranu Momento u New York

VEČER SEVDAHA, VEČER BOSNE – VEČER PAMĆENJA

U povodu 24. novembra Dana sevdaha i 25. novembra Dana državnosti BiH, u restoranu Momento na Astoriji upriličeno je Većer sevdaha, večer druženja, večer zaljubljenika u sevdah i Domovinu. Pitate se zašto sevdah i Domovinu? Pa zato što onaj ko osjeti ljepotu sevdaha gaji ljubav prema Domovini sevdaha, odnosno ljubav prema Bosni. A kako se voli sevdah najbolji su primjer Sabahudin, Emina i Zerina koji su doputovali iz dalekog Bostona kao i Sead iz New Jersey, da daju svoj doprinos u obilježavanju Dana sevdaha i uopće promoviranju sevdaha.

Jedan od zacrtanih ciljeva novoformirane asocijacije Sevdah Sjeverne Amerike je obilježavanje Dana sevdaha na ovom kontinentu. Odnosno da se institucionalno i kolektivno poradi na oživljavanju, njegovanju i promoviranju najljepše ljubavne pjesme, odnosno našeg sevdaha. I tako poreda se američki i kanadski gradovi u kojima će sevdalije obilježiti Dan sevdaha: Atlanta, Jordan Park, Charlotte, Chicago, Detroit, Jacksonville, Seattle, St. Louis, Burlington, te Windsor u Canadi. Sevdalije sa sevdah-dužom organizirali su Većer sevdaha uz sve usluge vlasnika restorana "Momento" braće Aga, Hajra i Adisa Redžića, koji su velikodušno prihvatili da se taj nesvakidašnji događaj upriliči upravo u njihovom lijepom restoranu nudeći usluge Sejo & Senad Benda. Iz Bostona se javio Sabahudin Dervićević. Osjetilo se u telefonskom razgovoru da u njemu sevdah vri. Rekao je: -Ako će biti večer sevdaha ja dolazim sa mojom porodicom iz Bostona i prijateljima iz New Jersey, eto da zajedno sevdajemo.

Ja l' je jesenji, ja l' zimski hladni akšamski vakat sa dr. Mersimom Ziljkšem i Uzeirom Ramiašem sjedimo za sinijom u prikrajku restorana, muhabetimo i nagađamo koliko æe doæi u zakazano vrijeme… Te samo neka dođe pet, deset, petnaest. Ma koliko god došli dobrodošli, ali æemo obilježiti Dan sevdaha. Kao po starom dobrom obišaju među prvima dođe dipl. ing. mašinstva Æamil Šahmanovišæ sa suprugom, a odmah za njima eto i muzišara Seje i Senada. Dok dogovaramo šta i kako, Sejo sa muziškim iskustvom djeluje umirujušæe «sve æe biti kako treba». U to doputovaše Sabahudin Derviševišæ i Sead Kustura sa porodicama. Sa Sabahudinom, Seadom i Sejo-bendom dogovorismo pošetak programa. Nego dok smo mi dogovarali detalje pošetka programa restoran Momento polahko je postajao tijesan. Stigao je dr. Adnan Saraševišæ sa porodicom, zatim Zejna, te Mirso sa porodicom, Adnan i Tanja, Vahid i Salko sa porodicama... Nekoliko ameriških gostiju, i tako redom... Došli smo do pošetka programa, kada je restoran upotpunjen našim ambijentom, kao u stara dobra bosanska vremena zašto su se pobrinuli gosti iz Bostona i New Jerseya, koji su ujedno otvorili ovu krasnu vešer. Naime sevdahske uzdahe su iznudile Emina i Zerina kada su se pojavile u našoj nošnji i kada su zašuškale svilene dimije, te Sabahudin sa fesom i hramonikom. I tako nakon najave pošetka programa razli se sevdahli pjesma. Kšo zrna na tespihu redale su se pjesme koje nas prošetaše gradovima Bosne i Sandžaka. Cijeli restoran je utonuo u sevdah koji su pjevali Sejo, Sabahudin. Sead, Senad, Salko i Samy. I tako potraja do blizu ponošæi.

Povodom Dana dršavnosti BiH po prvi put u historiji naše dijaspora u New Yorku je obiljišen i Dan sevdaha i ovim povodom uprilišena je Vešer sevdaha. Pa neka to ostane zapisano. Ova je vešer takošer bila prilika da se podsjetimo na najšeuvenije sevdalije, odnosno one koji su cijeli život posvetili sevdahu, ljubomorno ga njegujušæi i šuvajušæi kao nane kerane šamije u staroj sehari. Spomenuti su neki iz generacije pjevaša prije Drugog svjetskog rata: Samija Alajbegovišæ, Munevera Berberovišæ, Esmâ Buljubašiašæ, Lela Karlovišæ, sestre Mira i Dragica Sabljak, Mica Talaja, Kadira Karahasanovišæ, Enver Ekišæ, Arif Merdžanovišæ, Hamdija Samardžišæ, Alija Nuhbegovišæ, Jozo Penava, Osman Plivšiašæ, Varešanovišæ, te Avdo Buzar... Zatim nakon 1945. godine kada stupa nova garnitura pjevaša u kojoj su šuveni Zaim Imamovišæ, Himzo Polovina, Zehra Deovišæ, Zora Dubljevišæ, Meho Puzišæ, duet Mustapišæ-Sušac, Husein Kurtagišæ, Zekerijah Đezišæ, Nedžad Salkovišæ, Ljubica Berakšellip; te doajen sevdalinke Safet Isovišæ, na šije spominjanje imena prisutni su nagradili snašnim aplauzom.

Šta su rekli o sevdahu, u toku vešeri citirani su Abdulah Sidran, Omer Pobrišæ, Gerhard Geseman, Safvet-beg Bašagišæ, Ivan Lovrenovišæ, Gradimir Gojer, Hermon Ritter, Zuko Džumhur...

Zahvajušemo se brašæi Redžišæ, vlasnicima restorana Momento i prijateljima SejošBend. Posebnu zahvalnost upušujemo Sabahudinu, Emini i Zerini Derviševišæ i Seadu Kusturi. Takošer se zavaljušemo dr. Mersimu Ziljkšæu i Uzeiru Ramiašæu koji su dali doprinos da se organizira i odrši vešer sevdaha u New Yorku. Vešer je uprilišena u organizaciji Sevdah Sjeverne Amerike i suorganizaciji www.bosnjaci.net.

E.K.

U svešanoj atmosferi i ošivljavanju ljubavi prema Domovini i sevdahu obilješeni

DAN DRšAVNOSTI I VEšÊE SEVDAHA U ATLANTI

Prohladno i posno jesenje veše u Atlanti ukrali su zvuci sevdalinke u subotu 24. novembra. Malo je bilo i cijelu nošæ ušivati u sevdahu, u lijepim i prijatnim osmjesima Bosanaca i Hercegovaca što se veseliše. Proslavio se Dan dršavnosti Bosne i Hercegovine ali, i još jedan bitan dogašaj. Pored mnogo gradova širom Sjeverne Amerike i u Atlanti je proslavljen "Dan sevdaha". Obzirom da je u istom gradu, iste vešeri, bilo još tri zabave u tri razlišita restorana, vašno je istašæi da je prednost sevdahu dalo više od stotinu osoba.

Nakon što se dvorana ispunila gostima, ispred domašina se obratila voditeljica programa Jasna Jašarevišæ, koja je goste upoznala sa programom pošeljevši im srdašnu dobrodošlicu. U nastavku programa, gostima se obratio Abdulah Kapišæ, šlan Izvršnog odbora Zajednice Bošnjaka Georgije. Adbulah je tom prigodom na temu Dana dršavnosti govorio o segmentima bošnjaške historije poševši od XVI vijeka. Dotakao se i prethodnog rata pa i o trenutnoj situaciji u Bosni i Hercegovini. Źelio je da gostima skrene pašnju da se ne smije gubiti iz vida sveta nam i jedina Domovina. Da našu domovinu i našu historiju ne smijemo zaboraviti, skrenuo je pašnju i Mustafa Kurtišæ, šlan Savjetodavnog odbora organizacije Sevdah North America. Govorio je u ime pomenute

organizacije koja se to veće po prvi put promovisala irom Amerike. Malim podsjećanjem na historijski važne činjenice sevdalinke unutar Bosne i Hercegovine, kratak presjek važnijih perioda sevdalinke i njenog trajanja, te ulogu u očuvanju bosanskog jezika kroz sevdalinku, samo je predstavio ideju sa kojom je krenulo osnivanje organizacije Sevdah North America. U nastavku je ukratko upoznao prisutne o novoj organizaciji, njenim idejama, ciljevima i strukturi odbora na čijem je čelu Amerikanka Mary Serhart.

Više o sevdalinci, obaziranje na velikane sevdaha, pripovijedanje o sevdalinci veselim tonom rekao je Dževad Šestan, koji je bio muzička pratnja i rahmetli Himzi Polovini, i mnogim drugim velikanima sevdalinke. Dževad je maestralno propratio svaku sevdalinku koja se u nastavku programa interpretirala i to je bio poseban užitek. Sastav muzičkog tima su činili, pored Šestana, Kemal Musić (klavijature) i Rifet Uzunović (gitara). Strune Rifetove gitare su bile samo dio efekta velikog majstora koji je u jednom momentu i veoma lijepo zapjevao. Kemal Musić ne samo i to je besplatno ustupio razglas, svirao, nego je pokazao kako se njeguje sevdah kući. Njegove kćerke, Adna (osam godina) i Ena (pet godina) su krasno pjevale "Mila majko i alji me na vodu". Sijelo je imalo i jednog "pravog gosta". Naime, sijedi gospodin, Mustafa koji je igrom slušaja, svojim boravkom (do i iz Njemačke) u posjetu kod svoje kćerke uljepšao je trenutke svim ostalim gostima. Nije se žalio i ponajbolje je pokazao koliko voli sevdalinku a koju je manjom poznatih i otpjevao. Ne smijemo izostaviti ni Šefika Omeragića, Envera Ejtanija i Aleta Maksumića koji su uz ostale uljepšali večer. Zahvaljujući njima i muzičarima, večer sevdaha Atlante je poprimila visoke komplimente. Komplimente i pohvale nisu uputili samo BH građani jer je osoblje objekta dvorane odugovlačeno priznalo da se veće poput večeri sevdaha "rjetko može doživjeti"! U toku programa u dva navrata goste je dodatno oraspoložio Almir Sinanović koji je na poseban način, recitovao sevdalinku "Emina".

Pri samom odlasku gostiju, kućama, moglo se čuti i pitanje kad će ponovo desiti nešto slično, ili, ovakvih druženja treba mnogo više. Jasan pokazatelj i činjenica koliko je nostalgija prodrla u duševne Bosanaca i Hercegovaca, koji htjeli ili ne, moraju priznati da su nadahnuti sevdahom koji moraju čuvati, njegovati i prenositi na mlađe.

Mustafa Kurtić

U porodičnoj kući porodice Zubčević obilježen Dan sevdaha

BOSTON: FAMILIJA ZUBČEVIĆ SEVDISALA

Iako u Bostonu nije bilo veće skupa, Dan sevdaha ipak je obilježen u porodičnoj kući porodice Zubčević. Nadamo se da u budućnosti Bosanci i Hercegovci u Bostonu organizovati veći skup, a i ovaj je je svakako bio dostojan pažnje.

U DETROITU OBILJEŽEN DAN SEVDAHA

„BOSNO MOJA DIVNA MILA“

Ni veliko nevrijeme koje se sručilo na Detroit baš u vrijeme početka našeg programa nije spriječilo ljubitelje sevdaha i tradicionalnih bosanskih igara da prisustvuju obilježavanju devete godišnjice postojanja Bosansko američkog kulturnog centra Behar. To veće je bilo specifično još po nečemu: bili smo dio manifestacije pod nazivom „Dan sevdaha“ – ljubavnih pjesama Bosne i Hercegovine, koja se pod pokroviteljstvom organizacije Sevdah of North America ovih dana obilježava u mnogim američkim i kanadskim gradovima. Cilj ove manifestacije, da čuva i promovira ovaj biser našeg kulturne tradicije je ujedno i jedan od ciljeva našeg društva.

Tako smo tokom večeri zajedno sa horom Din Islamskog centra Gazi Husrevbeg Detroit i sjajnim mladim solistima Rijadom i Adnom zapjevali Oj, Safete, Sajo Sarajlijo i Mila majko i alji me na vodu, dok su izvrsni Ilijas i Ismet Jakupović iz Dunje banda prošli bosanskim gradovima gdje sve behara i sve cvjeta. Nismo zaboravili ni Moj dilbere kud se i, Zvijezda tjera mjeseca, Tebi majko misli lete, i Samir Majdanac je sa svojom gitarom otpjevao i odsvirao U Stambolu na Bosforu i time zaokružio dio programa posvećen sevdahu, pjesmi koja i blista čista kao biser koji smo izvadili iz i koljke sa dna tajanstvenog mora kako je pisao Mak Dizdar. Posebnu draž programu Behara iz godine u godinu daje folklorna sekcija. Ove godine je koreograf Sadeta Jakupović izabrala igre u kojima značajno mjesto ima i tradicionalna pjesma sevdalinka. Ne znam je li publika burnije pozdravila Na Vratniku pod orahom ili Čudna jada od Mostara grada ili ih se posebno dojmila Djulsa, svatovska

pjesma i igra iz okoline Jajca. Na ovogodišnjem koncertu Djulsu je pjevala i igrala Karen Majewski, gradonaèelnica grada Hamtramck. Iako Poljakinja porijeklom, ona neobièno cijeni bosansko narodno stvaralaštvo i je pokazala svojom odliènim nastupom, toplo pozdravljena od brojne publike.

Na ovogodišnji koncert je takodjer bio posveæen sjeæanju na nedavno preminulog Safeta Isoviæa, jednog od najboljih interpretatora sevdalinki. Stoga vam, na kraju ovog kratkog dopisa iz Detroita, nudimo da proèitate osvrt o ovom doajenu sevdaha, koji je napisao Sead Ėamo.

SAFET ISOVIÆ

Zemlja je smrtnim sjemenom posijana

Ali smrt nije kraj.

Jer smrti zapravo i nema.

I nema kraja. Smræu je samo obasjana

Staza uspona od gnijezda do zvijezda.

Vodjeni ovim stihovima Maka Dizdara opet su se susrela dva velikana bosanske kulture. Nakon bezbrojnih komentara i sjeæanja na Safeta Isoviæa, evo i poetskog finala jer, u ovom sluèaju, "smrti zapravo i nema". Otišao je èovjek kojeg su zvali "kraljem sevdalinke", posljednjom karikom u dugom nizu onih koji su kroz stoljeæa saèuvali sevdalinku kao autentièni dio bosanske, a prije svega bošnjaèke duhovne tradicije. Ako su u tom širokom, neuhvatljivom spektru sevdalinke, Zaim Imamoviæ i Himzo Polovina bili onaj tanani, prefinjeni pol, onda je Safet Isoviæ bio onaj robusni pol koji je sevdalinku èinio sveobuhvatnom i emocionalno tako snažnom. Zbog njih, ali i drugih, manje znanih, u zagonetnoj igri života i smrti ništa nije ostalo golo i nepokriveno naom tradicionalnom pjesmom. Ipak, u svom kulturološkom okruženju, Safet je bio neuporediv. Krene li se dalje, prvo dostojno poredjenje je takodjer nedavno preminuli Luèiano Pavaroti. Jedina razlika medju njima je ustolièena ljestvica dominantnih jezika koja malim narodima neopravdano uskraæuje bolje razumijevanje u svijetu. Jer, kako prevesti i uhvatiti trenutak kada samo majka može shvatiti ono "znaš kad meni na um padne draga", kakav je to "zulum djevojka uèinila", "šta se sve događa kraj tanana adrvana" a da se ne govori o nemogućnosti adekvatnog odgovora na pitanje "što li mi se Radobolja muti". Safet Isoviæ je cijeli život posvetio oèuvanju sevdalinke i prenošenju njenih skrivenih poruka do novih generacija. Nikada se nije priklonio vulgarizaciji i nakadarnim muzièkim trendovima, a jedan je od rijetkih koji je uspio stvoriti relevantne primjere onoga što se nekada nazivalo "pjesmama u narodnom duhu".

Danas, iako nema istinskog Safetovog nasljednika, sevdah je kroz razlièite izražajne forme, od poezije, teatra do džeza i te kako živ. Zbog toga su i Makovi stihovi svojevrsan, davno anticipirani, Safetov amanet. Zbog svega toga, dokle god i mi na ovaj naèin èuvamo vlastitu tradiciju,

biæe i Safeta i sevdalinke.

Aza Ėamo